

WADÁOSKAI REF. ESK.
Jel: 2:10.
LELKÉSI NIVATAL

AZ ALSÓZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1925. ÉVI SZEPT. HÓ 15-ÉN, SÁROSPATAKON
TARTOTT ŐSZI RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

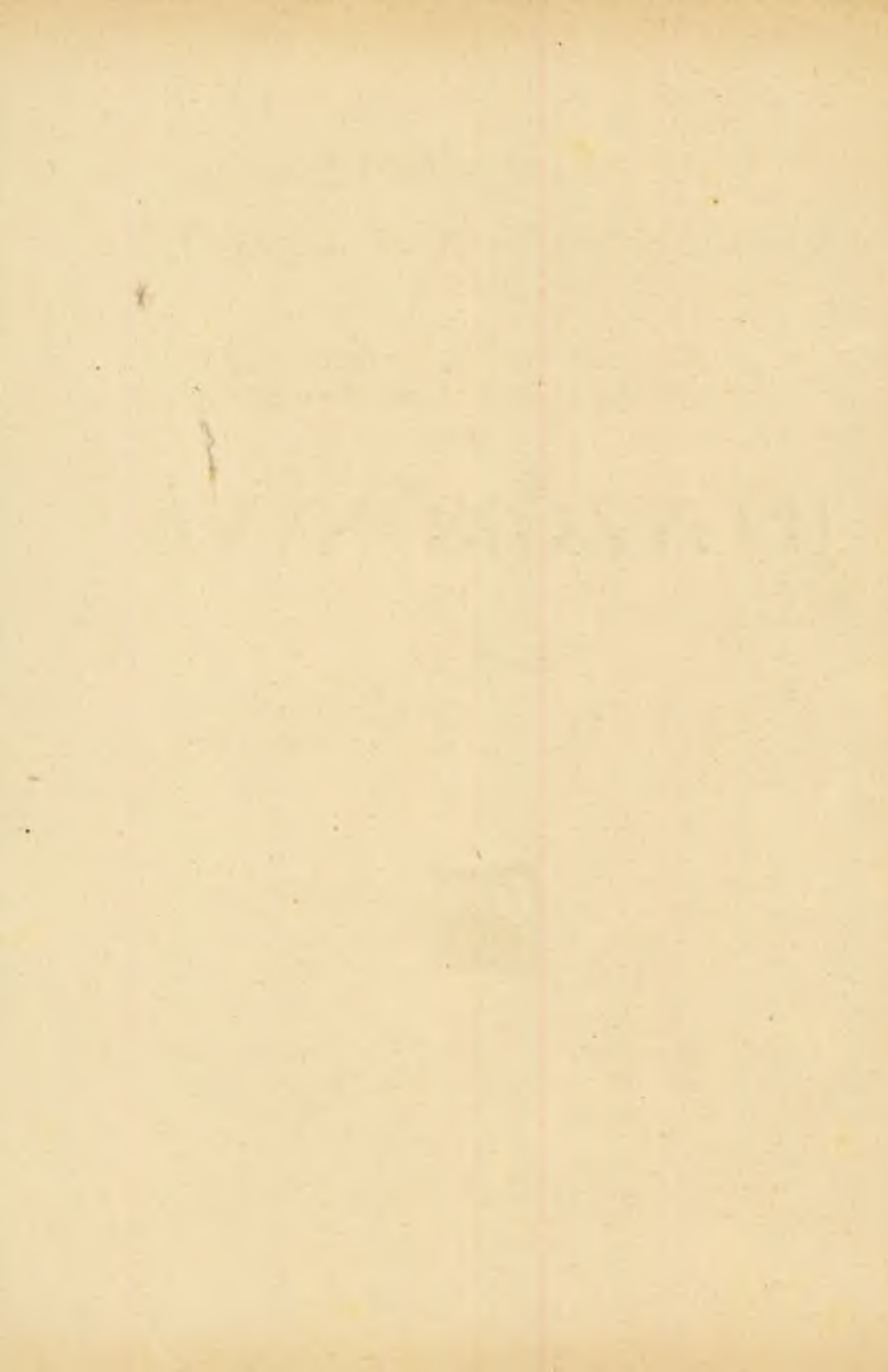
JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

JANKA PÉTER
E.-M.-I LELKÉSZI FŐJEFOVŐ.

SÁROSPATAK.
NYOMATOTT A REF. FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDÁBAN
1925.

AZ ALSŐZEMPLÉNI REF. EGYHÁZMEGYE 1925. SZEPT.
HÓ 15-ÉN, SÁROSPATAKON TARTOTT GYŰLÉSÉNEK

JEGYZÖKÖNYVE.

Jelen voltak:

Kiss Ernő
esperes

Meczner Béla
gondnok

elnöklete alatt:

Máthé Gyula
Horváth János
Janka Károly
Kun Zoltán
Marton János
Sütő Kálmán
Danyi József
Forgács Gyula
papi

Sebeő Gyula
Dr. Kiss Sándor
Bernáth Aladár
Hodossy Béla
Dr. Meczner Tibor
világi

tanácsbírák;

Janka Péter
Éles István
Hegedűs László
papi

Kovácsy Ferenc
Asztalos Gyula
Hubay Kálmán
világi

jegyzők.

Gecse Lajos egyházmegyei pénztárnok, Dr. Kérészy Sándor, Dr. Szabó Sándor egyházmegyei ügyészek; Pataky Sándor tanügyi bizottsági lelkeszi elnök; Matusz Mihály, Szily József, Tóth István, vitéz Nyitray Károly, Szathmáry Ferenc tanító képviselők.

Batta János, Bernáth István, Butykay István, Csűry István, Diószeghy Mihály, Farkas Lajos, Göndöcz István, Győry Kál-

mán, Halmy Miklós, Igaz József, Kertész István, Dr. H. Kiss Géza, Kovács László, Kiss Pál, Kőrössy György, Móricz István, G. Nagy Béla, Pungur Béla, Szabó Andor, Szöllösy József, Tantó János, Tóth Kálmán, Kósa Szabó Pál, Verebélyi Barna, Verebélyi Dezső lelkészek; Kovács Lajos h. lel. kész; a cigándi egyház képviselőjében Oláh András gondnok és számos érdeklődő.

Távolmaradásukat bejelentették: Hézszer Emil, Molnár László, Sáfár István, Gyöőr Imre, Czike Ferenc, Szilágyi Géza lelkészek; Dr. Asztalos Kálmán világi tanácsbíró.

A 230. dicséret 1. versének eléneklése után:

1. Kiss Ernő esperes emelkedett hangú, költői szárnyalású, bensőséges imája emelte fel a lelkeket a minden kegyelem kútfejéhez, kinek Szent lelke hathatós segítségével, bölcs irányításáért alázatos szívvel együtt könyörögtünk. Majd Meczner Béla gondnok szeretettel köszöntvén a jelenlevő alkotó tagokat.

a gyűlést megnyitja.

2. Lelkeszi főjegyző felolvassván a gyűlést alkotó tagok neveit

a gyűlés megalakul és Hézszer Emil, Molnár László, Sáfár István, Gyöőr Imre, Czike Ferenc, Szilágyi Géza lelkészek és Dr. Asztalos Kálmán világi tanácsbíró távollmaradását igazolja; az indokaik előzetes bejelentése nélkül elmaradt tagokat, úgymint Bacskay Károly. Novák Lajos és Takács Béla lelkészeket felhívja, hogy elmaradásukat 30 napon belül esperes úrnál elfogadhatólag igazolják, mit ha nem tennének, 4 ezüst korona bírság fizetésére elköteleztetnek.

3. *Batta János* bodrogkeresztúri lelkész napirend előtti felszólalásra kérvén és kapván engedélyt, a *böcsi* lelkeszi állásra hirdetet s nagy feltűnést keltett ama pályázati hirdetésménnyel kapcsolatban, mely szerint a megválasztandó lelkész évi 100 q búzát köteles a nyugalomba vonult elődnek fizetni, arra kéri az elnökséget, hogy ez ügyben fejtsse ki a maga

nézeiteit s nyilatkoztassa ki, hogy a mi egyházmegyénkben felmerülhető hasonló ügy esetén, milyen álláspontot foglalna el?

Kiss Ernő esperes a feltett kérdésre válaszolva, a következő nyilatkozatot tette:

„Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés! Az elnökséghez intézett kérdésre hivatali elnöktársammal, az egyházmegyei Gondnok úr öméltóságával egyetértésben a következő feleletet adom.

Mielőtt az ügy érdeméhez hozzá szólnék, leszögezem, hogy a böcsi pályázattal, mint konkrétummal nem foglalkozunk, lévén az speciálisan az alsóborsodi egyházmegyének és feletteseinek dolga.

Ami az ügy *elvi* részét illeti, legyen szabad az egyházi törvények néhány szakaszára hivatkoznom. Az I. t.-c. 215. §-ra, mely kimondja a díjlevelek csonkíthatatlanságát. A II. t.-c. 6. § d) pontjára, mely a lelkészi állás megüresedése esetén kötelességévé teszi az esperesnek a díjlevél csonkíthatatlan fenntartása felőli intézkedést. Az V. t.-c. 33. § 5. és 8 pontjaira, melyek szerint a díjlevél magyarázásából és a javadalom megosztásából támadt mindennemű kérdés az egyházi közigazgatási bíraskodás hatáskörébe tartozik. Legyen szabad útalnom a törvénynek az esperes, egyházmegyei gondnok és egyházmegyei közgyűlés hatáskörét szabályozó szakaszaira, a nyugdíjtörvényre s a nyugdíjintézeti ügyrendre, melyek egyike sem ad jogot sem az egyházmegyei elnökségnek, sem az egyházmegyei közgyűlésnek arra, hogy lelkész és hivatali utód közt, oly értelmű jogviszonyt létesítsen, mely szerint az utód az elődnek évjáradékot fizetni köteles. Még kevésbé történhetik ez meg az illető lelkészi állást fenntartó egyházközség megkérdezése nélkül.

Az alsózempléni egyházmegye elnöksége tehát már hatáskör hiányában sem érezné magát illetékesnek arra, hogy hasonló megállapodásokhoz jóváhagyását adja.

Mivel pedig ilyenemű esetek különféle visszaélésekre, az egyháztagoknak pedig veszélyes következtetésekre adhatnak alkalmat, elnökség ezeket az egyházi közérdek szempontjából károsnak tartja s ily megállapodások elő-

mozdításától tartózkodik. Az elaggott lelkészek szolgálatát segédlelkészek alkalmazásával kívánja megkönnyíteni, a nyugalomba vonuló lelkészek megélhetését pedig a nyugdíjintézeti tagsági díjak, fenntartói járulékok és nyugdíjösszegek 100 százalékos sürgős valorizálásával véli biztosítandónak.“

Egyházmegyei gyűlés és felszólaló lelkész, esperesének az elnökség nevében tett nyilatkozatát mednyugvással veszi tudomásul, annyival is inkább, mert az egyházmegye egyetemének az állásfoglalása is teljesen azonos e kérdésben. Egyúttal felterjesztést intéz egyházkerület útján az Egyetemes Konvent nyugdíjügyi bizottságához, hogy a lelkész és egyházak által fizetendő járulékokat olyan mértékben valorizálja, hogy nyugdíjas lelkészeinek megélhetése az ezek alapján megállapított nyugdíjösszegek kiutalásával biztosítható legyen.

4. Tárgyaltatott az esperes ur következő jelentése:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Mély tisztelettel van szerencsém jelenteni a következőket:

A folyó évi tavaszi közgyűlés 5/e. pontjában nyert megbízás alapján aug. hó 8-án és 9-én felkerestem Karos és Alsó-Felsőberecki egyházakat s a presbitériumokkal folytatott tárgyalásaim eredményeképen jelentem, hogy Karos bevárni kívánja azt az időt, amikorra annyira megerősödik, hogy anya egyházzá alakuljon s e célja megvalósításának reményében nem óhajtja a berecki egyházzal való összekapcsolást.

Az Alsó-Felsőberecki presbitériumtól azt a kijelentést vettem, hogy miután régóta nem volt olyan jó termésök, mint az idén, ez évben befizetik a paróchia építésére kivetett egyházi adó felét s a jövő év tavaszán hozzáfognak az építéshez. Miután az elmúlt 10 év tapasztalatai a berecki igéretekkel szemben óvatosságra intenek, javaslom

bizza meg az Egyházmegyei Közgyűlés tanácsbírái közül Bernáth Aladár öméltóságát, hogy az adók befizetését, az épület anyagok beszerzését, az építkezés megkezdését állandó figyelemmel kísérje, a netalán szükségessé válható behajtását E. T.-ink tekintetbe vételével a leghigorubban keresztül vitesse. Evégre fegyelmi eljárás terhe alatt köteleztesék a berecki lelkész és presbitérium, hogy a fent jelzett eseményekről havonként írásban, vagy szóban jelentést tegyen a tanácsbíró urnak.

Az 5/f és 5/j. pontokban foglalt határozatokra nézve jelentem, hogy közbelépésemre úgy Szilágyi Géza csobaji, mint Hézser Emil tállyai lelkész betérjesztette káplántartás iránti kérvényét s a káplántartási kongrua bizottság jogsultságukat megállapítja, október 1-től mindkét helyre káplán megy.

Hernádnémeti, 1925 szept. 5.

a Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlésnek

alázatos szolgálja.

Kiss Ernő
esperes.

Egyházmegyei gyűlés esperes jelentését tudomásul veszi s tett javaslatát határozati erőre emeli.

5. Esperes jelenti, hogy *Szinyéry György* lukai lelkész saját kérelmére 1926 január 1-től nyugdíjaztatott s állásának betöltése iránt a fenálló törvények szerint a szükséges intézkedéseket megtette.

Egyházmegyei gyűlés esperes jelentését tudomásul veszi s a nyugalomba vonuló *Szinyéry György* lukai lelkésztől azzal az óhajjal vesz búcsút, hogy a minden kegyelem Istene tegye

áldottá és számossá a nyugalomban eltöltendő éveket.

6. Tárgyaltatot *ifj. Szilva István* tokaji, *Molnár Elemér* tiszaföldvári hitoktató lelkészeknek azon kérelme, hogy az alsózempléni egyházmegyébe segédlelkészül bekebeleztesse.

Egyházmegyei közgyűlés *ifj. Szilva István* és *Molnár Elemér* hitoktató lelkészeket az alsózempléni egyházmegyébe s. lelkészekül bekebelezi s működésükre Isten áldását kéri. Megbizzá esperest, hogy sajtóhatáskörében elhelyezésökről intézkedjék!

7. Tárgyaltott *Posta Sándor* báji tanító azon kérelme melyben az alsózempléni egyházmegyébe való kebelezését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés *Posta Sándor* báji tanítót az egyházmegyébe bekebelezi s őt állásába beerősíti, munkájára Isten áldását kéri.

8. Elnökség jelenti, hogy a bírósági ülés d. e. 11 órakor lesz.

Tudomásul szolgál.

9. Egyházkerületi képviselőkül tavaszi gyűlésünkig terjedő hatállyal kiküldetnek:

Az elnökségen kívül Horváth János, Danyi József tanácsbírák és Janka Péter egyházmegyei főjegyző rendes Éles István egyházmegyei aljegyző póttagül, világi részről Mezössy László, Hodossy Béla, Dr. Kiss Sándor tanácsbírák rendes, Dr. Asztalos Kálmán tanácsbíró póttagul.

10/a. A tiszáinnyi egyházkerület 1925. évi július 8-án tartott közgyűlése 19. sz. határozata által közli egyházmegyénkkel, hogy nemzetünk erkölcsi megújulásának nagy érdekeire való tekintetből azzal a tisztelet teljes javaslattal fordult ismételten Egyetemes Konventhez, hogy a korcsma helyi-

ségek ünnepe és vasárnapi bezárása iránt az államkormány-nál lépéseket tenni szíveskedjék különös nyomatékkal hangsúlyozva a vasárnap tartandó vásárok megtiltását is. Ugyazon határozatában felhívja továbbá egyházkerületünk az egyházmegyék által az egyházközségeket arra, hogy a Vasárnap Isten törvénye szerinti igaz, bensőséges, komoly és buzgó megszentelése mellett — munkában elfáradt népünk lelkét felüdítő, megpihentető a vasárnap szentségét nem érintő foglalkoztatásáról és építő irányú szórakoztatásáról gondoskodjanak.

Egyházmegyei gyűlés amidőn benső ör vendezéssel és hálás elismeréssel veszi tudomásul egyházkerületünknek az Egyetemes Konvent útján az állam kormányhoz a vasárnap illő megszentelése érdekében tett ismételt felterjesztését, egyúttal jelen határozata által elkötelezi az egyes egyházközségek lelkészeit, tanítóit és presbitereit a fenti egyházkerületi határozatban foglalt felhívás foganatosítására.

10/b. Ugyanaz az egyházkerület megküldötte ugyanon gyűlésének 26 sz. határozatát, melyben felhívja egyházmegyénket, hogy állami és községi elemi iskolai tanítóknak a gyülekezetben énekvezérül leendő esetleges alkalmaztatása ügyében még be nem adott véleményes javaslatát az őszi egyházkerületi gyűlés elé terjessze fel.

Egyházmegyei gyűlés a Tanügyi-bizottság véleményének meghallgatása után a következőkben teszi meg felterjesztését.

Egyházmegyénk a Tanügyi-bizottságnak többszöri, a gyakorlati életből merített szomorú tapasztalatai és jelentései alapján, élénk tudatában van azoknak a nehézségeknek melyek a gyülekezeti ének vezetés sőt sokszor az elemi iskolai egyházi ének tanítás vagy egyházi énekar vezetés körül, azokban az egyházközségekben fennforognak, melyekben felekezeti iskolák s így kántortanítói állások nincsenek. A bajok legfőbb oka az iskola átadó, illetve szervező

szerződések pontosan és határozottan körül nem írt kitételeiben rejlik; amely kitételeket aztán úgy az iskolákat fenntartó állam és község, mint az alkalmazott tanító, sokszor kényük-kedvük szerint értelmeznek és magyaráznak. — Mivel tehát ez az ügy összefüggésben van az állami illetve községi iskolák rendtartásával itt csak kultuszminiszteri vagy már állami intézkedések segíthetnek gyökeresen.

Egyházmegyei gyűlésünk javasolja tehát: hogy minden állami vagy községi tanítót énekvezérül alkalmazni jogosult egyházközség készítsen egy 5 egyenlő példányban kiállítandó ref. énekvezéri tisztelet díjlevelet, melyben az egyházak anyagi erejének megfelelő, méltányos tisztelet díjat lehetőleg természetbeni javadalom képezze — mivel szemben írássék körül pontosan és határozottan a hivatalos tanrend szemelőtt tartásával — az énekvezéri teendő is. Az egyházmegyei és a kerületi jóváhagyás után a tiszteletdíj-levél 5 példányából a 2 egyházhatóság irattárán kívül egy példány a Vallás- és Közoktatásügyi miniszteriumban, 1 példány a kir. tanfelügyelői hivatalban, 1 példány pedig az illető egyházközség lelkészi hivatalában helyezendő el. Pályázati hirdetések kinevezések vagy áthelyezések alkalmával jeleztessék a tanítói állással egybekötött énekvezéri tisztség kötelesség és javadalom is és tétessék kötelezővé az énekvezéri oklevél bemutatása, illetve bizonyos határidőn belőli megszerzése. Az énekvezéri teendők elhanyagolása fegyelmi vétséget képezzen, mely esetekben a vármegyei közigazgatási bizottság és a kultuszminisztérium illetékessége hagyassék meg.

10.c. Ugyanazon egyházkerület megküldte ugyanazon gyűlésének 7/1. sz. határozatát, amellyel elkötelezi az egyházmegyét az országos lelkészi nyugdíj- és özvegy,- árva gyámintézetből nem segélyezhető szegénysorsu, nagykoru lel-

kész árváknak az egyházmegyék részére kiadott segélyekből, oly hathatós segélyezésre, hogy egy egy ilyen árva évi segélye legalább tízszerese legyen annak az összegnek, mit ez alapból a nyugdíjintézeti özvegyek kapnak.

Egyházmegyei gyűlés egyházkerület határozatát tudomásul veszi s mihez tartás végett a segélyosztó bizottságnak is megküldi; egyben utasítja, hogy a Baldácsy segélyből azokat segélyezze, akiknek sem ingatlanuk, sem más, megélhetésüket biztosító jövedelmük nincs.

10/d. Ugyanazon egyházkerület ugyanazon gyűlésének 31. sz. határozatával letette egyházmegyénkhez *Rácz Berta* tiszaberceli lakos, munkaképtelen csobaji nagykorú (62 éves) lelkészárva jelentékenyebb segély kiutalása iránti kérelmét kedvező elintézés végett. Korocz József tiszaberceli lelkész igazolja folyamodó nyomorát és segélyezését ajánlja.

Egyházmegyei gyűlés a nyomorban élő és munkaképtelen *Rácz Berta* csobaji nagykorú lelkészárva kérelmét átteszi a segélyosztó bizottsághoz a tavaszi egyházkerületi 7/1. sz. határozat értelmében leendő elintézés végett.

11. Az egyházkerület főiskolai adókivető bizottságának — Miskolcon 1923 július 31 én tartott ülésében — hozott határozatával egyházmegyénk terhére, lélekszám szerinti 15 dekagrammos buza kulcs alapján $77 \frac{m}{m}$ búza kulturadó lett megállapítva. Ezt a kontingenst a múltban egyházmegyénk gyülekezetei lélekszám utáni kivetés alapján szolgáltatták be; mivel azonban ez a kivetés sok tekintetben méltánytalannak bizonyult s mert egyházmegyénk a sárospataki tanítóképző átvétele ügyében hozott határozatával a progressív alapú kulturadó teherviselés mellett foglalt állást, egyházmegyénk esérése az egyházaktól bekért, vagyoni viszonyait feltűntető adatok s a lélekszám tekintetében vételével egy kulturadó progressív kivetési kulcsot készített, amely kulcs 23 osztályba sorozza az egyházakat a szerint, hogy mennyi a lélekszám, milyen nagy kiterjedésű föld, erdő és szőlőbirtoka van

és milyen összegű magtári tőkével rendelkezik az illető egyház.

A progressív kivetési kulcs, amelyet az esperes jóváhagyás és elfogadás végett beterjeszt, a következő:

Osz- tály	Milyen egyházak tartoznak ez osztályba ?	Fizetendő kgr búza
1. 100—200	lélekszám, semmi vagyon	5
2. 100—200	" 5 hold föld vagy 50 q magtár	10
3. 100—200	" 10 hold föld vagy 100 q magtár	15
4. 200—400	" semmi vagyon	20
5. 200—400	" 5 hold föld vagy 50 q magtár	25
6. 200—400	" 10 hold föld vagy 100 q magtár	30
7. 200—400	" 15 hold föld vagy magtár	35
8. 200—400	" 20 hold föld vagy magtár	40
9. 400—800	" semmi vagyon	50
10. 400—800	" 5 hold föld vagy 50 q magtár	60
11. 400—800	" 10 hold föld vagy 100 q magtár	70
12. 400—800	" 20 hold föld vagy magtár	90
13. 400—800	" 50 hold föld vagy magtár	130
14. 400—800	" 100 hold föld	130
15. 800—1000	" 15 hold föld vagy 50 q magtár	150
16. 800—1000	" 50 hold föld	180
17. 800—1000	" 100 hold föld	200
18. 1000—1500	" semmi vagyon	230
19. 1000—1500	" 30 hold föld vagy magtár	250
20. 1500—2000	" 50 hold föld vagy magtár	300
21. 2000—3000	" semmi vagyon	300
22. 3000—3500	" 200 hold föld	655
23. 3000—3500	" 200 hold ∞ föld	750

Egyházmegyei gyűlés hálás köszönetet mond esperesének a nagy munkát igénylő, alapos gondossággal összeállított és igazságos alapra épített progressív kivetési kulcs elkészítéséért s azt a maga egészében elfogadva, e kulcs alapján az egyes egyházak kulturadó járulékát az 1925. évre a következőkép állapítja meg:

Alsóberecki 20, Felsőberecki 5, Alsódobsza 60, Báj 70, Berzék 15, Bodroghalász 90, Bodrogeresztur 70, Bodrogkisfalud 5, Bodrog-

olaszi 30, Bodrogsadány 10, Csobaj 70 Cigánd 750, Erdőbénye 150, Sima 5, Erdőhorváti 20, Gesztely 70, Golop 40, Hernádkak 25, Hernádnémeti 250, Karcsa 250, Kenézlő 20, Kesznyéten 250, Láca 150, Luka 130, Karos 90, Legyesbénye 60, Mád 60, Makkoshotyka 25, Megyaszó 300, Mezőzombor 25, Monok 25, Nagyrozvágy 150, Kisrozvágy 5, Olaszliszka 180, Ond 40, Pácin 130, Prügy 250, Ricse 250, Sajóhidvég 90. Sárospatak 655, Sátoraljaújhely 300, Semjén 90, Szerencs 230, Taktaharkány 250 Taktakenéz 50, Taktaszada 200, Tállya 130, Tarcal 250, Tiszakarád 300, Tiszaladány 250, Tiszalúc 300, Tokaj 130, Tolcsva 35, Ujcsanáros 60. Sóstófalva 10, Vajdácská 70, Vámosujfalu 30, Bodrogsára 5, Viss 20, Zemplénagárd 50, Révleányvár 50 kilogramm búza.

Egyúttal felszólítja egyházmegyei gyűlés a kebelbeli egyházakat, hogy a rájuk kivetett kulturadót az időközönként megállapított búza egységár alapján — amely október hó 15 ig 360.000 kor. — legkésőbb október 30 ig az egyházmegye pénztárába fizessék be.

Megjegyeztetik, hogy a pácini, tarcali és tokaji egyházak kisebb osztály alapján lettek megadóztatva, mint amelybe sorozhatók lennének, mert népességük bár az 1000 t meghaladja, de teherbíró képességük csekélyebb.

12. Tárgyaltattak *Tanügyi Bizottságunk 1924—25. iskolai évről szóló jelentései* s ennek kapcsán előterjesztett javaslatai:

Tanügyi Bizottság Elnöke a nagy magyar regényíróról, Jókai Mórról születése 100. évfordulóján a népnevelés ügyével összefüggésben való kegyeletes megemlékezése után előterjeszti az egyházmegye népiskoláinak 1924—25. évi szellemi és anyagi állapotáról szóló tanügyi bizottsági jelentését s ennek alapján a Tanügyi Bizottság javaslatait. Egyházmegyénk iskoláiban a tanítás

eredménye ami a „jólmegfelelő“ érdemjegyeket illeti, a múlt évhez képest örvendetes haladást mutat. Az elmúlt évben „megfelelő“ iskolájukat „jólmegfelelővé“ tették a következők: *Miskolczi Kálmán* cigándi, *Bocsor Géza*, *Magyar Pál* t.-karádi, *Túróczy Miklós* és *Závoczky Irén* s.-hidvégi, *Kiseri Bertalan* t. lúci, *Bajusz Imre*, *Hankó Adorján*, *Kis Erzsébet* megyaszói, *Papp Ilona* lácai, *Dancs Lajos* n.-rozvági, *Nagy Béla* kenézlői, *Bokor Jenő*, *Tamáská Jánosné* m.-hotykai, *Fülep István* györgytarlói, *Sztrog Albert* golopi, *Károlyi János*, *Szhárosi Mária*, *Molnár Ferenc* tarcali, *Szily József* tokaji, *Somogyi Idu* t.-ladányi, *Jenei Domokos* csobaji, *Torjai Imre* t.-kenézi tanítók illetve tanítónők. Fájdalom azonban, hogy a múlt évi 1 „megnemfelelő“ eredménnyel szemben, az idén 3 „megnemfelelő“ iskola mutatkozik. T. i. a *Csizy Gedconé* S.-kesznyétenben, a *Séllei Győzőé* T.-lúcon és *Szilágyi Andrásé* B.-halászbán. A két előbbi tanerő iskolája már a múlt évben is panasz tárgyát képezte. *Csizy Gedeont* aggkora. kimerültsége gátolja az intenzív tanításban. *Séllei Győző* és *Szilágyi András* pedig nem állanak a szaktudás és gyakorlati tanításnak még azon a fokán sem, amelyen a legkisebb elismerését is megnyerhetnék. Az utóbbi tanító rossz iskolája miatt tavaly már fegyelmileg büntetve volt.

Tanerőnk volt a múlt évben 83, az idén 84, azért t. i. mert *Ondon* az idén egy tanítói állás seerveztetett. Tanterem volt az elmúlt évben 74, az idén 78. A különbség ott keresendő, hogy a gesztelyi körből tavaly eggyel kevesebb tanterem jelentetett, mint amennyi tényleg van s ezenkívül három tantermet az idén vagy az egyházak béreltek, vagy a községtől kaptak e célra helyiséget, mint pl. *Cigánd* 1-et, *Karád* 1-et, *Ond* pedig 1-et bérelt. Azonban a helyiségek alkalmatlan volta miatt, állandó a panasz. Cigándon és Karádon a községháza egyik terme szolgál iskola helyiségül Mindkét helyen hivatalos tárgyalások zavarják a tanítás nyugodt menetét. Az ondi bérelt iskola alapterülete 25 m², de a régi iskola és tanítói lakás is rossz. Tanítói lakás van az egyházak birtokában 70, 11 pedig béreltetett. *Bodrogsára* ez éven akarja iskoláját renoválni. *Tokajban* az iskola nem elég tiszta, *Tisza-*

ladányban a tanítónő iskolája az általa oktatott ismétlő tanköteles fiúk rakoncátlan viselkedése miatt szenved sokat. *Símán* kerítés nincs, *Erdőhorvátiban* és *Vissen* a régi bajok továbbra is megvannak. Tavalay vallástanítás szolgálatában állott 17 emberünk, az idén eggyel több; mért *Taktaharkányban* felvétetett a tanyai gyermekek múlt éven panaszolt vallásoktatása. A vallástanítás ez évben általában „jól megfelelőnek“ mondható. A mindennapi tankötelesek száma nem üti meg a tavalyi mértéket. Amíg a meddő háborús évek hatása tart, addig a tankötelesek számában sem tapasztalható a javulás. A tankötelesek száma volt 5.237, az idén 4.561. Hat osztályú az iskola 36 helyen, tehát 14 iskola még mindég nem tudott kifejlődni. Különben a múlt évi VI. osztálynak lélekszámával szemben az idei emelkedést mutat (183 után 185). Saját iskolánkba járt tavaly 4.011, az idén 3.601 ref. növendék; más vallású tavaly 591, az idén 572, más felekezeti iskolába járt tavaly 39 és ez a szám ez idén 7-re esett le. Miért? Azért mert több más vallású iskolába járó ref. tankötelesről kimutatás nem érkezett. A vallástanítás ellenőrzése szempontjából pedig erre szükség van. Állami vagy községi iskolába járt tavaly 1.187, az idén 953 növendék. Van iskola kerülő is 3. A mulasztás nagyobb mint tavaly, 53.817 volt az igazolt és igazolatlan félnapok száma a múlt évben, az idén pedig 54.573. Nehezebb a megélhetés s mind több és több gyermeket szólít el kenyérkereset végett az iskolából, aztán hiányosabb a ruházat is. Azért csak szorgalmazzuk az iskolalátogatást.

A szokásos ének- és tornaversenyeken iskoláink kivétel nélkül részt vettek s nem egy első kitüntetésben részesült. Ismétlő tanköteles több van, mint a múlt éven volt. 2 052-vel szemben 2.320, ez még háború előtti generáció, tehát érthető a szaporodás. Konfirmáltatott 850 növendék. Az ismétlőiskolai tanítás 8 hónapnál kevesebb ideig tartott, *Taktaszadán*, *Taktaharkány*, *Legyesbényén* és *Sóstófalvan*. Iskolafenntartási alap van az egyházmegyében 110,014.512 korona. Az iskolával kapcsolatos ifjúsági egyesület van: 19, ebből 12 fiú-, 7 leányegyesület. Tanítói könyvtár van 23, tanulóké 37 van, népoktatás fenntartá-

sára fordítottatott 119,316 aranykorona, melyből egyházi természetű 40.121, állami természetű 69.383 és községi természetű 812 aranykorona. Elhunyt 1 tanító Bájón, t. i. *Kovács József*. A tanítás az egész vonalon útasítás szerint történt, nem ugyan a kerületi tanterv és tankönyv szerint, hanem a centralizáció eszméje következtében különösebben csak olyan tankönyvek szerint, amilyenek ez időszertint kaphatók, de mindenesetre református és magyar szellemben. Sok helyen az iskola tisztogatást, fűtést a gyermekek végzik, ők hordanak magukkal ivóvizet és fát. Az iskolásgyermekek értesítőkönyvecskékkal nincsenek ellátva *Sajókesznyétenben*, *Simán* és *Vajdácskán*. A faiskola kezd már édes gyermekké lenni. Legkedvesebb *Zemplénagárdon*. Jótékonyági adományok a szegény iskolás gyermekek ruhával és tankönyvvel való ellátására a következő helyeken tétettek: *Cigándon* szöv. 85.000 K., *Karád* szöv. tankönyvek, *Gesztely* község 200.000, *Taktaharkány* szöv. 1,000.000 K., *Sára* énekkar 456.000 K., *Nagyrosvágy* szöv. : tanszer, egyház: ruha. *Semjén* szegény gyermekeket segélyező pénztár szöv. adomány. *B.-Keresztur* lelkész adománya tankönyvekre. *Tolcsva*, *Viss* egyháztagok adománya. *B.-Halász* szöv. 70.000 K. *Spatak* nőegylet adománya, ünnepélyek jövedelme. *Sujhely* Szabó Pál könyvkereskedő ingyen könyve. *Györgyarlón* a bérlő 200.000 K. *B. Sára* Kronberger R. T. 2 méter fája. *M. Hotyka* karácsonyi szeretett adománya. *Tállya* szegények segítése. *Szerencs* szöv. 700.000 K adománya ékesen beszélnek arról, hogy fellehet venni, a szegényeknek és kicsinyeknek a gondját a Jézus nevében. Különben 1924—1925 iskola év elég termékenynek modható.

a) Egyházmegyei közgyűlés a Tanügyi-bizottság jelentése és javaslatai alapján tekintettel *Jókai Mór* nagy népnevelői hatására a centenárium alkalmával áldott emlékének is áldozva — tisztelettel kéri fel Egyházkerületünket arra, hogy tenne javaslatot Egyetemes Koventünkhöz azon *Jókai* műveknek a népiskolai könyvtárak számára való kötelező beszerzése végett, melyek

a gyermeki lélek és értelem fejlesztésére jótékony hatással vannak.

b) Kiváló és szorgalmas működésükért egyházmegyei elismerésben részesíti *Nagy Dezsőné, Gönczi Bertalan, Kántor Lajos* (révleányvári) *Magda Anna, Takács László, Jakab Antal, Fülepp Sándor, Sümegi Lajos, vitéz Puskás Lajos, Kántor Ferenc* (karcsa), *Palumbi Sándor, Kasztély Miklós, Halmi Géza, Szathmári Ferenc, Palumbi Béla, Szatmári Mária* és *Kállai Juliánna* tanítókat, illetve tanítónőket.

c) Egyházkerületünk s Egyetemes Konventünk útján kormányzói elismerésre terjeszti fel *Kántor Ferenc* ricsei, *Tóth Károly* prügnyi, *Kovács János* csobajai tanítókat hosszú éveken keresztül szép sikerrel folytatott működésükért, *Sipos József* tiszaladányi tanítót, ki mint ifjú tanerő a tan- és közügyterén már eddig is értékes és hasznos szolgálatokat tett. Nevezett tanítók elismerésre méltó működésének igazolására csatolja 1—1 példányban az illető tanítók „Minősítési táblázatát.”

d) Megbizzza Esperes Urat, hogy a „megnemfelelő” iskolát adott *Csízgy Gedeon, Séllei Győző* és *Szilágyi András* tanítókkal szemben a törvény keretein belül a szükseges lépéseket tegye meg.

e) Utasítja *Cigándot, Karádot*, hogy a tanításra megnemfelelő iskolahelyiséget, más megfelelő helyiséggel pótolja. *Ondot* iskola és tanítói lakás építésére szorgalmazza. Felhívja *Tokajt* iskolája rendben tartására. *Simát* kerítkezésre. Szigorúan megintí *Tiszaladány* tanítónőjét, hogy a fiu ismétlősök között felelősség terhe mellett erélyesebb fegyelmet gyakoroljon, hogy az iskola a további rongálásoktól megóvassék.

f) Felhívja a tanerőket, hogy a VI-ik osztály kiépítésére mindenütt gondott fordítsanak. *Taktaszadát, Harkányt, Legyesbényét Sóstófalvát*, hogy az ismétlő iskolai tanévet pontosan tartsák meg.

g) Az új állami tanterv és új tankönyvkiadás által teremtett bizonytalan helyzetben utasítja a kebelbeli tanítókat, hogy minden aggodalom nélkül — szemmel tartva az új és jó eszméket, — igyekezzenek csak a jövőben is a régi alapokon tovább haladni a vallásos és hazafias nevelés irányában.

h) Az egyházakat, ahol még ez nincs, elkötelezi iskolaszolga tartására; *Simát, Vajdácskát, Sajókesznyétent* értesítő könyvecskék beszerzésére.

i) A szegény gyermekek nehéz helyzetén segítő emberbarátoknak és intézményeknek hálás elismerést és köszönetet szavaz.

j) A „*Művelődési törzslapot*“ kinyomatja s egyben a kerület többi iskolája számára is elfogadásra ajánlja a Nt. Egyh.-ker.-nek.

k) Felkéri a Legáció Bizottságot arra, hogy az V. éves képezdészekkel a VIII. gimn. tanulók előtt választasson ünnepet

l) Az új állami tanterv egyházi érdekeinket sértő irányával szemben felkéri a Nt. Egyh. Ker. közgyűlést arra, hogy az új, egyházi érdekeinket szem előtt tartó tanterv elkészíttetésére nézve az E. T. VI. t.-c. 12. § a értelmében haladéktalanul intézkedni méltóztassék.

m) Utasítja a tanítókat, hogy esetleg elmaradt fizetésük rendezése ügyében az Egyházmegyei Közig. Birósághoz forduljanak.

n) Elrendeli a nyomtatásban megjelenendő tanítótestületi alapszabálynak a tanítói könyvtárak részére való beszerzését az egyházak terhére.

o) Felhívja az egyházakat, hogy az egyházmegyei tanítói gyűlésre menő tanítók fuvar díját és költségeit mindenkor egyenlítsék ki.

13. Olvastatott a belmissziói bizottság következő jegyzőkönyve:

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sárospatakon 1925 szeptember hó 14-én az alsózempléni ref. egyházmegye belmissziói bizottságának ülésében.

Jelen voltak : Kiss Ernő esperes elnöklete alatt Forgács Gyula előadó, Danyi József, Szabó Andor bizottsági tagok, utóbbi ugyis mint jegyző Tantó János bizottsági tag írásban mentette ki elmaradását, egy a gyülekezetében fenti időben végzendő egyházi funkcióra tekintettel.

1. Elnök, szívesen üdvözölve a megjelenteket

az ülést megnyitja.

2. *Forgács Gyula* előadó bemutatja *Nagy László és társai* ujszanálosi lakosoknak alapító levelét, mely szerint alapítók egyfelől áldozni kívánnak Torró Miklós volt ujszanálosi segédlelkész emlékének, másfelől pedig az Énekkar, azon alapítóinak, akik az énekkart megszervezték és számára harmoniumot szereztek. Az alapítvány címe: „Belmissziói alap.“ Az alapítvány célja; Ujtestamentummal való megajándékozása a Krisztus zászlaja alá föl- esküdtött gyermekeknek. Az alap eredeti összege: Nagy László adományából 100 kg. rozs, az ujszanálosi ref. énekkar adományából 100 kg. rozs, összesen 200 kg. rozs. Az alapítvány mindaddig gyümölcsöztetendő, amíg kamata évente legalább 100 kg. rozsot ki nem tesz. Ha az ily módon megnövekedő kamatokból beszerzendő bibliák árának összegén felül még bizonyos összeg fennmarad, úgy abból a legszegényebb egyháztagok között szétosztandó vallásos iratok szerzendők be. Az alap az ujszanálosi ref. presbiterium kezelése alatt áll s annak gyümölcsöztetéséről és a kamatok rendeltetészerű felhasználásáról a gondnok az évi számadás megejtése alkalmával pontosan elszámolni köteles.

Miután az alapító-level 4 példányban szabályszerűen lett elkészítve s úgy a pres-

bitérium mint az egyházközségi közgyűlés jóváhagyó határozatával záradékoltatott, belmissziói bizottság nevezett alapító-levelet a Nt. egyházmegyei Közgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

3. Előadó bemutatja az *alsódobszai, erdőhorvátii, ujcsanósi* és *vajdácskai* énekkarok újonnan készült alapszabályait, amelyek az előírt követelményeknek megfelelően, azokat

belmissziói bizottság a Nt. egyházmegyei Közgyűlésnek elfogadásra ajánlja azzal a megjegyzéssel, hogy az énekkarok igyekezzenek kevésbé ismert zsoltáraink és új énekes könyvünk dicséreteinek megtanításával is foglalkozni; a tagok fegyelmezésével kapcsolatban pedig legyenek tekintettel az I. t. c. 109. §-ára és az egyházmegyei reverzális-szabályrendeletben foglalt követelményekre. *Vajdácška* még egy példányban terjessze be énekkarának alapszabályait.

4. Előadó javasolja, hogy a következő téli gyülekezeti munka programjának megbeszélése céljából az ősz folyamán célszerű lenne presbiteri értekezletet egybehívni, amelyen lelkészek, tanítók és presbiterek együttléte kapcsán a biblia megkedveltetésére irányuló munkálkodásra fektetnénk a főszólyt

Belmissziói bizottság örömmel teszi magáévá előadó indítványát és f. év november hó 17-ik napjára presbiteri értekezlet egybehívását határozza el. Ez értekezlet főtárgya a *biblia* és az azzal összefüggő kérdések megvitatása a következő program szerint: 1. A magyar biblia története. 2. A biblia elsősége református gyülekezeteink életében. 3. Gyakorlati kérdések a presbitériumok működése köréből.

5. Több tárgy nem lévén

elnök az ülést berekeszti.

Kmf.

Szabó Andor
a bizottság jegyzője.

Kiss Ernő
esperes-elnök.

Egyházmegyei gyűlés belmissziói bizottság beterveztett jegyzőkönyvét jóváhagyólag tudomásul veszi; a 2, 3, 4. pontokban foglalt javaslatokat határozatokká teszi s Nagy László és társai alapító levelét — köszönetet mondva a nemes célt szolgáló alapítványtevőknek — megerősítés végett az egyházkerületi gyűlésre felterjeszti.

14. Esperes hozzáintézett kérdésekre egyházmegyei közgyűlés döntését kéri a tekintetben, hogy a díjlevélbeli készpénzjárandóságok hány százalékos aranyértékben fiztessenek?

Egyházmegyei közgyűlés kimondja, hogy a díjlevelek készpénzjárandóságai 1925. év január 1-től 100% os aranyértékben fizetendők. Vitás esetekben egyházmegyei közigazgatási bíróság dönt.

15. Főtiszteletű és méltóságos Dr. Révész Kálmán, a tiszáninneri egyházkerület püspöke megtisztelvén magas jelenlétével egyházmegyei gyűlésünket — s miután esperes által meleg szavakkal üdvözöltetett — a lelkészek felemelt családi pótlékának kiutalására vonatkozólag közölte, hogy legutóbbi pesti tartózkodása alkalmával az illetékes ügyosztálynál azt a felvilágosítást kapta, hogy a felemelt pótlék október, vagy legkésőbb november 1-én folyósítva lesz.

Egyházmegyei gyűlés a maga részéről is szeretettel köszöntötte s örömmel fogadta körében egyházkerületünk köztiszteletben álló fő-

pásztorát s a lelkészek családi pótlékának folyósítása ügyében tett, megnyugtató kijelentését hálás köszönettel vette tudomásul.

16/a. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 18/a. sz. határozatával jóváhagyta és megerősítette a tiszakarádi egyház I. és II-ik kántor-tanítói állás díjleveleit s hasonló célból a főtitzt. egyházkerületi gyűlésre felterjesztette A főtitzeteletű egyházkerületi közgyűlés 34. számú határozata d) pontja szerint a jóváhagyást és megerősítést megtagadta, „mert az egyházközségi közgyűlés határozata nem tartalmazza a tanítói új javadalmaknak az új díjlevélben foglalt 6 és 6 holddal való — vagyis összesen 14 holdra való emelését nem tartalmazza, s az új díjlevélben vékaegységben házaspárok után felvett párbér összértékének kitüntetése nélkül az sem állapítható meg, hogy díjlevélcsonkítás nem történt e, mert az ujjonnan felfektetett javadalmi jegyzőkönyv értékelése is alól marad a régi díjlevelekben kitüntetett összértéken. A régi díjlevelek csak lelkészileg hitelesített másolatban és nem eredetben vannak csatolva.“

Ezenkívül a tiszakarádi egyház betérjeszti jóváhagyás, megerősítée és a főtitzt. egyházkerületi közgyűléshez leendő felterjesztés végett III. és IV-ik tanítói állásainak díjleveleit is, melyeket tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk fenti számú határozatával pótlás végett visszaadott.

Egyházmegyei közgyűlés mindenekelőtt megállapítani kívánja, hogy a tiszakarádi tanítói állás díjleveleit minden tekintettől függetlenül új díjleveleknek kell tekintenie, mert a régi díjlevelek sem az egyházközségi, sem az egyházmegyei levéltárakban eredetben nem találhatóak fel. Az új díjlevelek kiállítását pedig az 1924. évi május hó 7-ikén felfektetett javadalmi jegyzőkönyvek felvétele tette szükségessé, melyekben már az I-ső, vagyis kántor-tanítói javadalom kántori javadalmi része a II-ik tanítói állás javadalmához felerészben átvitetett s így ez az állás is kántor tanítói állássá szerveztetett, innen magyarázható meg a régi díj-

levél és az új díjlevél között mutatkozó összérték különbség.

Egyházmegyei közgyűlés ezek előrebocsátása után, a most már szabályszerűen, a java-dalmi jegyzőkönyvekkel mindenben megegyezőnek, presbyteri és egyházközségi közgyűlési elfogadó határozatokkal felszerelt tiszakarádi I. és II-ik kántor-tanítói állás, továbbá a III. és IV. tanítói állás díjleveleit jóváhagyja és megerősíti. Jóváhagyás és megerősítés végett a fő-tiszteletű egyházkerületi közgyűléshez tisztelettel felterjeszti.

16/b Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 18/b számú határozatával a *megyaszoí* tanítónői állás díjlevelét megerősítés és jóváhagyás végett tisztelettel felterjesztette. A főtitzt, egyházkerületi közgyűlés 34. sz. határozata c) pontja szerint a megerősítést megtagadta, mert a „a régi díjlevél s az újat jóváhagyó presbyteri és egyházközségi közgyűlési határozat nem csatoltatott.“

Egyházmegyei közgyűlés, mivel a *megyaszoí* egyház a hiányzó iratokat becsatolta az *Ujváry Katalin* megyaszoí tanítónő nevére kiállított dílevelet megrősítés és jóváhagyás céljából a főtitsteletű egyházkerületi közgyűléshez tisztelettel újból felterjeszti.

16/c. Tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 17. sz. határozatával az alsódobszai egyház módosított lelkészi díjlevelét jóváhagyás és megerősítés végett a főtitzt. egyházkerületi közgyűléshez felterjesztette. A főtitzt. egyházkerületi tavaszi közgyűlése 34. sz. határozata a) pontjával a jóváhagyást megtagadta, mert „az új dílevelnek alapjául szolgáló roszbefizetésnek kulcsa sem a presbyteri, sem a közgyűlési határozatokból ki nem tűnik, az esperesi levélre történt útalás pedig jogalkotó tényről levén szó, nem szabatos, egyébként ez az esperesi levél sincs az iratokhoz csatolva.“

Egyházmegyei közgyűlés az alsódobszai díjlevelet újból felterjeszti a főtitzt. egyházke-

ületi közgyűlés elé és mély tisztelettel kéri annak megerősítését; mert

vonatkozó presbyteri és egyházközségi közgyűlési határozatok nem tüntetik ugyan fel a rozspárbér kulcsát, de magán a megállapított díjlevelen az pontonként fel van sorolva, a régi és új díjlevél közt értékcsökkenés nem mstatkozik,

egyházmegyei közgyűlés az egyébként tisztes megélhetést biztosító díjlevelnek egyházközségi közgyűlés előtt újra meg újra való tárgyalását, a mai idők hangulatát ismerve, nem látja a gyülekezet békessége érdekében valónak.

A vonatkozott esperesi levél pedig nem más, mint felhívás a díjlevellel kapcsolatos 1924 évi őszi egyházmegyei közgyűlésnek 13. sz. határozatának teljesítésére, amely e díjlevelnek kiállításával meg is történt.

16/d. A *lakai* egyház beterjeszti lelkészi állásának presbyteri és közgyűlési elfogadó határozatokkal felszerelt, 4 példányban kiállított módosított díjlevelét jóváhagyás és megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez leendő felterjesztés végett.

Egyházmegyei közgyűlés a beterjesztett lelkészi díjlevelet visszaadja azzal, hogy a díjlevelnek az adófizetésre vonatkozó része úgy igazíttassék ki, hogy a javadalmi földek minden adóját az egyház fizeti, mert ez a múltban is úgy történt.

17/a. A „*Protestans Szemle*“ szerkesztősége azzal a kérelemmel fordul Espereshez, hasson oda, hogy a kebelbeli egyházközségek évi 10 aranykorona tagdíjjal, a lelkészek és tanítók pedig a saját személyökben ugyancsak évi 10 aranykorona tagdíjjal lépjenek be a *M. P. I. T.* tagjai közé.

Ugyancsak e tárgyban a folyó évi szerencsi lelkészértekezlet azt a felterjesztést intézi egyházmegyére, hogy az egyházmegye lelkészi kara testületileg lépjen be a Magyar Protestans Irodalmi Társaság tagjai közé.

Közgyűlés kimondja, hogy az „*Alsözemp-
léni Ref. Egyházmegye*“ lelkészi kara testületileg
belép a M. P. I. T. tagjai közé évi 10 arany-
korona tagsági díj fizetésének kötelezettségével
s a tagdíj fejében a Protestans Szemle igény-
lésének jogával, elnökséget a belépés bejelen-
tésére, pénztárosunkat a tagdíjak beszédésére
utasítván.

Egyben illusztris világi tisztviselőit, tehetős
egyházközségeit s a tanítótestület kiváló tagjait
— amennyiben csak képesek rá —. a Protes-
tans Szemle hasonló támogatására hívja fel.

17/b. A folyó évi szerencsi lelkészértekezlet *Hodossy
Béla* világi tanácsbírónak a „presbiterré választás feltételeiről“
tartott kiváló előadása nyomán támadt megbeszélések követ-
keztében azzal a kéréssel járul az egyházmegyéhez, hogy
hívja fel a gyülekezetek figyelmét arra, hogy tekintettel a
választások körül elharapódzott visszaélésekre, jövőben jobban
vigyázzanak a presbiteri és gondnoki tisztségek betöltésénél
és csak arra érdemes egyháztagokat válasszanak presbiterekké
és gondnokokká.

Közgyűlés lelkészértekezlet felterjesztését
magáévá teszi és az egész kérdéskomplexumot
a lelkészek és gyülekezetek komoly figyelmébe
ajánlja.

17/c. Ugyancsak a szerencsi lelkészértekezlet az illetékes
helyek megkeresését javasolja abból a célból, hogy az *új
énekeskönyv* olcsóbban árusíttassék, hogy a szegényebb nép-
osztály is hozzáférhessen.

Közgyűlés a Főtiszteletű Egyházkerületi
közgyűléshez felterjesztést intéz, hogy az *új
énekeskönyv* olcsóbbá tételének gondolatát ma-
gáévá tenni s ez ügyben az országos ref. kon-
venthez fordulni méltóztassék.

17/d. Ugyancsak lelkészértekezlet arra való tekintettel,
hogy újabb időben több helyen a róm. kath. lelkészek, hit-

oktatók nem adnak hittanból tanjegyet azon róm. kath. vallásu tanulóknak, akik más felekezet iskolájába járnak, nyilván azon célzattal, hogy így vegyes helyen néptelenedjek el a más felekezet iskolái, ami aztán az államsegély megvonását és az iskola megszűnését eredményezné: javasolja, hogy ily esetekben hittanjegy nélkül is a felsőbb osztálybalépés kormány által engedélyezhető volna.

Egyházmegyei közgyűlés a fokozatos egyházi főhatóságok útján felterjesztést intéz a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a felsőbb osztálybalépést szabályozó rendeletnek megfelelő módosítása tárgyában.

17/e. Ugyancsak lelkészértekezlet azt a kettős indítványt teszi, hogy

1. vitessék keresztül mindenütt, hogy a keresztelés alkalmával maguk a keresztszülék is legyenek jelen, mert csak így lesz összhang a kis katekizmusban is hangoztatott fogadástartással;

2. hogy a konfirmandus gyermekeknek az egyház által adandó konfirmációi emléklap mellé a keresztszülék kis bibliát vegyenek emlékül keresztgyermeküknek

Közgyűlés a gyülekezetek ily értelemben való megkeresését mondja ki; illetve az ez irányu rábírást a lelkészek és presbiterek szíves jóakarátába ajánlja

18. Olvastatott a *bodroghalászi* egyházközségnek épületjavításokra, adókra s más egyházi közszükségletekre összesen 30 millió koronában előírányozott rendkívüti költségek fedezésére rendkívüli adó engedélyezése iránti kérelme,

Az épületjavítások sürgősségére való tekintettel a rendkívüli adókievetést az egyházmegyei közgyűlés azon utasítással engedélyezi, hogy a különböző szükségletekre az E. T. III. t.-c. 7. §-a értelmében összeállított pótköltségvetést, továbbá adókievetési lajstromot 30 napon

belül terjessze be az egyház előljárási ulólagos jóváhagyás végett az esperesi hivatalhoz.

19. Olvastatott a *legyesbényei* egyháznak a tanítói lakáson építendő istálló és szin felépítésével járó 1200 a. kor. költségek fedezésére rendkívüli egyháziadó kivetés iránti kérelme.

Az egyházmegyei közgyűlés a rendkívüli egyházi adókivetést a bemutatott okmányok alapján engedélyezi.

20. Tárgyaltatott a *tállyai* ref. egyházközségnek harangbeszerzés céljára nyolc millió korona kölcsön jóváhagyása iránti kérelme.

Az alsózempléni egyházmegyei közgyűlés a tállyai ref. egyházközségnek azon határozatát, mellyel a nevezett egyház harangbeszerzés céljára a saját kezelése alatt álló Várady Szabó Miklós-féle harangalapítványból nyolc millió korona kölcsön felvételét határozta el, azzal a feltétel mellett, hogy az egyház, a kölcsön vett nyolc millió koronát az alapnak, kamataival együtt két év leforgása alatt megtéríteni köteles — jóváhagyja és jóváhagyás végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

21. Tárgyaltatott a *megyaszói* ref. egyházközségnek ajándékozási szerződés jóváhagyása iránti kérelme.

Az egyházmegyei közgyűlés Megyaszó község, mint ajándékozó és a megyaszói ref. egyház, mint ajándékozott között, Megyaszón 1924. év november 25-én kelt ajándékozási szerződést jóváhagyja és jóváhagyás végett a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

Jóváhagyja az ajándékozási szerződést azért, mert Megyaszó község, mint erkölcsi testület, minden visszteher nélkül ajándékozta tanítói

kerteknek az ajándékozási szerződésben megnevezett, a megyaszói 21-ik számú tjkönyvi betétben 105. és 106. hr. számú ingatlanokat.

22. A *tiszaluci* iskolaszék, *Kiséry Bélának*, az ottani II-ik tanítói állást betöltő tanítónak nyugalmabavonulása alkalmából azt a határozatot hozta, hogy mivel a 4 évvel ezelőtt létesített III-ik tanítói állás javadalmához semmi ingatlannal hozzájárulni nem tudott s az előírt minimális hozzájárulást csak a hívek megadóztatásából tudta előteremteni: a most megüresedett II. tanítói állás 16 hold föld javadalmából 5 holdat elvesz és a III-ik tanítói állás javadalmához csatolja. Kéri ehhez egyházmegyei közgyűlés hozzájárulását egyrésztől azért, hogy ilyen alapon hirdethesse meg a pályázatot, másrésztől pedig azért mert a kir. Tanfelügyelőség az illetékes egyházi felsőbb hatóság előzetes hozzájárulását tüzte ki olyan feltétellel, melynek alapján hajlandó a javadalmak módosítására vonatkozó határozatot jóváhagyás végett a miniszteriumba felterjeszteni.

Egyházmegyei közgyűlés hiábavaló kísérletnek tartja ugyan a *tiszaluci* egyház fenti törekvését: az előzetes hozzájárulást a miniszteriumba leendő felterjesztés lehetősége végett, az E. T. I. t.-c. 115. § a követelményének szigorú hangsúlyozása mellett megadja, azonban a miniszteri jóváhagyás megtörténte előtt az ilyen alapon való pályázathirdetést a maga részéről nem engedélyezi.

23. Tárgyaltatott *Kőrössy György* ujcsanálosi lelkésznek az *ujcsanálosi* ref. egyház állandó káplántartó helyül leendő kijelölése tárgyában beadott kérelme.

Egyházmegyei gyűlés *Kőrössy György* ujcsanálosi lelkész kérelmét visszaadja azzal, hogy az ujcsanálosi egyház állandó káplántartó helyül való kijelölésének kérelmét egyházközségei presbitériumaival is tárgyalassa le s azok határozatával támogatva terjessze be tavaszi köz-

gyűlésünk elébe, feltüntetve, hogy mennyi Ujcsanálós község egyes részeiben, továbbá a gondozása alá tartozó filiában és tanyákon külön-külön a ref. lélekszám

24. A *budapest józsefvárosi* ref. egyházrész Belügy-miniszterileg engedélyezett országos gyűjtés alapján az építendő „Magyar Reménység Temploma“ építési költségeinek fedezésére segélyt kér.

Egyházmegyei közgyűlés meleg szeretettel ajánlja a kebelbeli egyházaknak a *budapest-józsefvárosi* református egyházrész kérését szíves és készséges támogatásra.

25. *Dobó Sándor*, az orsz. ref. tanítóegyesület volt elnöke, esperes útján azt kéri, hogy az általa szerkesztett „*Tanítók Lapját*“, — mely az orsz. ref. tanítók egyesületének hivatalos közlönye, — minden egyház minden tanítója részére az isk. beiratási díjak terhére évi négy aranykorona előfizetési díjért megrendelje.

Miután egyházaink a „Néptanítók Lapja“-nak előfizetésére felsőbb hatóságilag már kötelezve lettek: egyházmegyei közgyűlés a további ilyennemű támogatást a Kolumbán Lajos kir. tanfelügyelő által tervezett zemplénavarmegyei tanítók közlönye számára tartja fenn.

26. Tárgyaltatott Pungur Béla vámosújfalusi lelkész azon jelentése, hogy *Csernyik József* bodrogsárai tanító, „az egyházmegyének azon rendelkezését, mely szerint tanítónak történt választását csak azon feltétellel hagyja jóvá, ha egy év leforgása alatt kántori képesítést is nyer,“ eleget tett, miről a 3/1924—25. Sp kelt bizonyítvány tanuskodik.

Egyházmegyei közgyűlés örömmel veszi tudomásul *Csernyik József* bodrogsárai tanító kántori képesítését; s miután az egyházmegyei rendelkezéseknek eleget tett, állásába végleg beerősíti, Isten áldását kérve munkájára.

27. Olvastatott a *sóstófalvai* egyház kérelme, — melyben a kicsiny egyházra nehezedő súlyos terhekre való tekintettel — anyagi támogatást és segítséget kér az egyházmegyétől.

Egyházmegyei gyűlés a *sóstófalvai* kicsiny egyház kérelmét átteszi a segélyosztó bizottsághoz jóakarató elintézés végett.

28. A jegyzőkönyv hitelesítésére

az elnökség mellett a jegyzői kar tagjai kiküldetnek.

29. A tárgysorozat kimerítettén,

elnök a gyűlést berekeszti.

Hitelesítjük:

Sárospatak, 1925. szept. 15.

Kiss Ernő
esperes.

Meczuer Béla
gondnok.

Janka Péter
Éles István
Hegedüs László
papi jegyzők.

Kovácsy Ferenc
Asztalos Gyula
Hubay Kálman
világi jegyzők.

Az alsózempléni egyházmegye bíróságának 1925. szept. 15-én, Sárospatakon tartott rendes ülésében hozott ítéleteinek kivonatos jegyzéke.

I. *Horváth Pál* sajóhidvégi lelkészt egyházmegyei bíróság az E. T. I. tc. 143. §., II. tc. 36. §. a és az V. tc. 34. §. A) 1—4. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségek miatt az E. T. V. tc. 35. §. d) pontja alapján sajóhidvégi lelkészi állásától minden javadalom nélkül elmozdította s a felmerült 2,200 000 kor. költség fizetésében elmarasztalta. — Az ítélet felebbezés alatt áll.

II. *Szikszay Menyhért* felebbezett fegyelmi ügyében egyházmegyei bíróság végzésileg utasította egyházközségi bíróságot a fegyelmi ügy perrendszerü letárgyalására s ez alapon új ítélethozatalra.

III. *Bajusz Imre* megyaszói tanítót tandíjkereseti kérelmével elútasította a bíróság. — Bajusz Imre az ítéletet megfelellezte.

IV. *Kertész István* báji lelkészt egyházmegyei bíróság *Igaz József* bodroghalászi lelkész ellen támasztott fajárandósági keresetével elutasította s panaszost a költségek fedezésére kötelezte.

Az egyes pontokat jegyezték:

Janka Péter: 1—5, 8—11, 13, 15, 23, 27—29. — I. bír.

Éles István: 14, 17, 22, 25. — IV. bír.

Hegedűs László: 16, 24. — II. bír.

Kovácsy Ferenc: 18, 19. III. bír.

Asztalos Gyula: 6, 7, 26.

Hubay Kálmán: 20, 21.

Pataky Sándor: 12.

Tárgymutató.

I. Közgyűlési ügyek.

1. a), b) A 230. dícs. 1. versének eléneklése, esperes imája és gondnok megnyitója
2. Alakulás.
3. Batta János b.-keresztúri lelkész napirend előtti felszólalása a Bőcs i pályázat ügyében.
4. Jelentés Karos, Berecki, Csobaj, Tállya egyházakról.
5. Szinyéry György lukai lelkész nyugalomba vonulása.
6. Segédlelkészek bekebelezése.
7. Tanítók beerősítése.
8. Bírószági ülés idejének kitűzése.
9. Egyházkerületi képviselők kiküldése.
10. Egyházkerületi határozatok :
  - a) a vasárnap megszentelése ;
  - b) az állami és községi tanítók énekvezérül leendő alkalmaztatása ;
  - c) az orsz. nyugdíjint.-ből nem segélyezhető lelkészárvaék segélye ;
  - d) Rácz Berta csobaji nagykorú lelkészárva segély iránti kérelme.
11. Javaslat a kulturadó progressiv kivetéséről.
12. Tanügyi bizottság jelentése.
13. Belmissiói bizottság jelentése.
14. Díjlevélbeli pénzfizetések valorizálása.
15. Főt. püspök úr megjelenése és a családi pótlék ügyben tett közlése.
16. Díjlevelek :
  - a) tiszakarádi I—IV. tanítói díjlevél jóváhagyása ;
  - b) megyaszoói tanítói " "
  - c) alsódobszai lelkészi " "
  - d) lukai lelkészi díjlevél pótlás végett visszaadott.

17. Lelkészerterkezlet javaslatai :
  - a) a Protestáns Szemle támogatása s a lelkészek M. P. I. T. tagsága ;
  - b) a presbiterré választhatás feltételei ;
  - c) az új énekeskönyv olcsóbbá tétele ;
  - d) a felsőbb osztályba lépést szabályozó rendelet módosítása ;
  - e) a keresztszülőknek a keresztelés alkalmával való jelenléte s a konfirmandusoknak a keresztszülők által újszövetséggel leendő ellátása.
18. Bodroghalászi rendkívüli adókivetés jóváhagyása.
19. Legyesbényei " " "
20. Tállyai kölcsön felvétel engedélyezése.
21. Megyasszói ajándékozási szerződés jóváhagyása.
22. Tiszaluci II., III. tanítói javadalom megosztása.
23. Ujcsanáros állandó káplántartó helyül való elismerés iránti kérelme visszaadatik.
24. Budapest Józsefvárosi egyház rész templomépítési segélyezése ajánlatik.
25. „Tanítók Lapja“ szerkesztőségének kérelme nem teljesíthető.
26. Csernyik József sárai tanító kántori oklevelének megszerzése.
27. Sóstófalva segélyezés iránti kérelme.
28. A jegyzőkönyv hitelesítőinek kiküldése.
29. Gyűlés berekesztése.

II. Bírósági ügyek.

- I. Horváth Pál sajhídvégi lelkész fegyelmi ügye.
  - II. Szikszay Menyhért felebbezett fegyelmi ügye.
  - III. Bajusz Imre megyasszói tanító tandíjügye.
  - IV. Kertész István báji és Igaz József b.-halászi lelkészek javadalom megosztási ügye.
-

Betűsoros névmutató.

- A**lsóberecki e. k. 4.
Alsódobsza e. k. 16/c.
Alsódobszai énekkar 13.
Asztalos Gyula 28.
Asztalos Kálmán dr. 2, 9.
Bacskay Károly 2.
Batta János 3.
Bajusz Imre III. bir.
Báj e. k. 7.
Bernáth Aladár 4.
Bodroghalász e. k. 18.
Budapest-Józsefváros e. k. 24.
Cigánd e. k. 12/e.
Czike Ferenc 2.
Csernyik József 26.
Csizy Gedeon 12/d.
Csobaj e. k. 4.
Danyi József 9.
Dobó Sándor 25.
Egyházak általában 11, 12/n/o, 14, 17/b, 17/e, 24.
Egyháztanácsok általában 10/a.
Egyházkerület 3, 9, 10/a, 10/b, 10/c, 12/a, c, l, 13, 16/a—c,
17/c, d, 20, 21, l., III. bir.
Egyetemes konvent 3, 12/a, c, l, 17/c, d.
Esperes 1/a, 2, 3, 4, 6, 9, 28.
Éles István 9, 28.
Erdőhorváti énekkar 13
Fülep Sándor 12/b.
Gönczy Bertalan 12/b.
Győr Imre 2.
Halmy Géza 12/b.

Hegedüs László 28.
Hézsér Emil 2, 4.
Hodossy Béla 9.
Horváth János 3.
Horváth Pál I. bir.
Hubay Kálmán 28.
Igaz József IV. bir.
Jakab Antal 12/b.
Janka Péter 9, 28.
Kállay Julianna 12/b.
Kántor Lajos 12/b.
Kántor Ferenc 12/b, c.
Karos e. k. 4
Kastély Miklós 12/b.
Kertész István IV. bir
Kiss Sándor dr. 9.
Kovácsy Ferenc 28.
Kovács János 12/c.
Kőrössy György 23.
Legációnáris bizottság 12/k.
Legyesbénye e. k. 17/f, 19.
Lelkészek általában 10/a, 14, 15, 17/a, b, e.
Luka 16/d.
Magda Anna 12/b.
Megyaszó e. k. 16/b, 21, III. bir.
M. P. I. T. 17/a.
Meczner Béla 1/a, 9, 28.
Mezőssy László 9.
Molnár Elemér 6.
Molnár László 2.
Nagy Dezső 12/b.
Nagy László és tsai 13.
Novák Lajos 3.
Ond e. k. 12/e.
Palumbi Béla 12/b.
Palumbi Sándor 12/b.
Posta Sándor 7.
vitéz Puskás Lajos 12/b.
Rác Berta 10/d.
Révész Kálmán dr. 15.

Sajóhidvég I. bír.
Sajókesznyéten 12/h.
Sáfár István 2.
Segélyosztó bizottság 10/c, d, 27.
Sélley Győző 12/d.
Sima 12/e, h.
Sipos József 12/c.
Sóstófalva 12/f, 23, 27.
Sümegi Lajos 12/b.
Szathmáry Ferenc 12/b.
Szathmáry Mária 12/b.
Szilágyi András 12/d.
Szilágyi Géza 2., 4.
Szilva István 6.
Szikszay Menyhért II bír.
Szinyéry György 5.
Takács Béla 2.
Takács László 12/b.
Taktaharkány 12/f.
Taktaszada 12/f.
Tállya 4., 20.
Tanítók általában 10/a., 12/f., g., m., o, 14.
Tanítók Lapja 24.
Tiszakarád 12/e, 16/a.
Tiszaladány 12/e.
Tiszaluc 22.
Tokaj 12/e.
Tóth Károly 12/c.
Újcsanáros egyh.-k. 13, 23.
Újcsanárosi énekkar 13.
Vajdácskai énekkar 13
Viss egyh.-k. II. bír.
